

Skipulagsstofnun
b/t Jóns Smára Jónssonar
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 13. desember 2021
Tilvísun: 202111-0042
SS
la

Efni: Umsögn um matsáætlun vegna framleiðsluaukningar Landeldis í Ölfusi

Vísað er í bréf dags. 10. nóvember 2021 frá Skipulagsstofnun, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands, um tillögu að matsáætlun fyrir mat á umhverfisáhrifum vegna fyrirhugaðrar stækkunar og framleiðsluaukningar fiskeldisstöðvar Landeldis ehf. í Ölfusi. Í ágúst 2020 samþykkti Skipulagsstofnun mat Landeldis á umhverfisáhrifum vegna eldis á 3.450 tonna lífmassa á lóðinni og verið er að vinna að umsóknum um starfs- og rekstrarleyfi. Sótt er nú um 9.050 tonna aukningu á lífmassa innan sömu eldisstöðvar og stefnir félagið á að auka framleiðslugetu upp í allt að 22.000 tonn á ári. Ljóst er að fyrirhuguð framleiðsluaukning kallar á aukna vatnstöku og verður hún fyrst og fremst í formi fullsalts jarðsjávar. Áætluð aukin sjótaka er 15.000 l/s og þá samtals 20.000 l/s. Aukin ferskvatnstaka er 200 l/s og þá samtals 700 l/s.

Á iðnaðarsvæðinu vestan við Þorlákshöfn eru í dag starfandi tvær laxeldisstöðvar, þ.e. Laxar fiskeldi ehf. (500 t) og Eldisstöðin Íspór (1800 t laxaseiði) og þá eru fyrirhugaðar á næstu árum framkvæmdir við uppbyggingu á mun stærra fiskeldisstöðvum, eins og Landeldi ehf. (22.000 t) og Geo Salmo (24.000 t).

Í tillögu að matsáætlun um fyrirhugaða stækkun og framleiðsluaukningu fiskeldisstöðvarinnar Landeldis ehf. er gerð grein fyrir helstu þáttum framkvæmdarinnar og reksturs fiskeldisins og þeir þættir framkvæmdarinnar sem geta haft áhrif á umhverfið skilgreindir. Gerð er grein fyrir þeim umhverfisþáttum sem líklegir eru til að verða fyrir áhrifum og lögð drög að áætlun um rannsóknir og gagnaöflun.

Fyrirhugað framkvæmdarsvæði er staðsett á eldhrauni sem nýtur sérstakrar verndar skv. 61 gr. náttúruverndarlaga (60/2013).

Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér tillöguna og telur, með hliðsjón af hlutverki stofnunarinnar, að hún nái yfir flest það sem gera þarf grein fyrir við mat á umhverfisáhrifum

Náttúrufræðistofnun vill koma eftirfarandi athugasemdum á framfæri um ákveðna þætti í umhverfismatinu:

- Gera þarf grein fyrir lagnaleið heits vatns og rafmagns að eldisstöðinni.
- Gera þarf betur grein fyrir hreinsibúnaði og því magni uppleystra efna sem mögulega sleppa í gegnum hann t.d. vegna hreinsiefna, lyfja- og efnanotkunar í eldisstöðinni, ásamt mögulegum áhrifum þess á lífríki við frárennslisútrás. Í tillögu að matsáætlun er áformuð gagnaöflun á lífríki í fjöru.
- Í tengslum við sóttvarnir á bls. 14 stendur að gerð verði grein fyrir vörnum gegn smitleiðum með meindýrum og vargi, búnaði og gestum stöðvarinnar. Hugtakið vargur er hvergi notað í

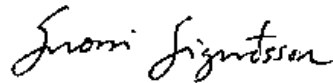

lögum um villt dýr eða lögum um umhverfismat og er að mati Náttúrufræðistofnunar merkingarlaust og ætti að gera grein fyrir því hvaða dýr er hér átt við þegar nefnd eru meindýr og vargur.

- Gera þarf grein fyrir efnistöku og efnistökusvæðum í tengslum við framkvæmdina.
- Gera þarf grein fyrir strandrofi og mögulegum hættum á sjávarflóðum.
- Koma þarf fram í hvað miklum mæli framleiðsla eldisstöðvarinnar sé ætluð til útflutnings og áhrif þess á kolefnisspor fyrirtækisins.
- Mikilvægt er að skoðuð verði samlegðaráhrif fiskeldisfyrirtækja innan svæðisins í heild (bæði starfandi og fyrirhugaðar fiskeldisstöðva) þar sem sérstaklega er gerð grein fyrir frárennsli í sjó og áhrifa vatnstöku á grunnvatnstöðu.

Náttúrufræðistofnun áskilur sér rétt að frekari athugasemdum á síðari stigum.

Virðingarfyllt,

Snorri Sigurðsson
Sviðsstjóri náttúruverndar
Náttúrufræðistofnun Íslands

